І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го КВІТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 13, 1962 No. 70. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ ОБВИНУВАЧУЄ СТАЛЕВУ ІНДУСТРІЮ В БЕЗВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПЕРЕДБАЧАЄ, ЩО ПОДОРОЖЧАННЯ СТАЛІ ЗБІЛЬШИТЬ ОБОРОННІ ВИДАТКИ НА БІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — Остання пресова конференція з 11-го квітня ц. р. майже в цілості була присвячена тій справі, що сталеві корпорації повідомили про збільшення ціни на сталь по $6 від тонни. Президент відчитав вступну заяву в цій справі, в якій заявив, що провідники сталевого промислу є невідповідальні і думають тільки про прибутки своїх корпорацій, і не хочуть бути на стільки патріотичні, щоб мати на увазі 185 мільйонів американських громадян. „Недавно, — казав Президент, — я просив кожного американця, щоб він подумав над тим, що може зробити для цієї країни, і я просив також і сталеві компанії. І тепер в попередньому дні ми дістали від них відповідь", що вони можуть зробити для ЗДА. Президент був дуже невдоволений із становища сталеварень тому, що уряд цілий рік діяв в тому напрямку, щоб новий контракт про працю був такий, який не спричинив би подорожчання сталі, бо це довело б до інфляції долара. Після закінчення переговорів і підписання контракту Президент хвалив сталеварів і представників сталеварень за те, що нова умова про працю не є інфляційна. І кілька днів після того сталеві корпорації несподівано для уряду повідомили про збільшення ціни на сталь. Подорожчання сталі спричинить подорожчання авт, домів, холодильників та всіх тих товарів, до яких потреба сталі. Представники департаменту оборони вже підрахували, що подорожчання сталі збільшить майже на один більйон долярів видатки на оборону країни. Пентагон вже тепер думає про те, щоб урядові контракти давати тим сталеварням, які не збільшили ціни на сталь, але не можна знати, чи буде досить таких компаній, які могли б виконати всі урядові замовлення, бо вже 6 більших сталеварень повідомили про подорожчання сталі. — Демократичні провідники Конґресу сенатор Майк Менсфілд і спікер Джан МекКормек назвали провідників сталеварень „невідповідальними і ароґантними особами". Сенатор Гюберт Гомфрі заявив, що те, що зробили сталеварні, є „афронтом для Президента", який старався про те, щоб не збільшувати ціну на сталь. Деякі журналісти твердили, що крок сталеварень був ударом в демократичний уряд і Президента, бо після страйку в 1959-му році, коли інтервеніював віце - президент Р. М. Ніксон, сталеварні не збільшували ціни на сталь. Президент відповів на це, що це є удар по всіх американцях, а не по самому уряді. Президент повідомив, що коло 145 тисяч резервістів армії, фльоти і летунства, які були покликані до активної служби у зв'язку з берлінською кризою, будуть звільнені в серпні ц. р., якщо не погіршиться політична ситуація в світі. Президент сказав, що звільнення не відбудеться тому, що покращало в світі політичне положення, тільки тому, що активні збройні сили розбудовані вже до такого ступня, що можна звільнити резервістів. Досі звільнено вже коло 3.000 резервістів, бо вони були помилково покликані до активної служби. В справі морського страйку в західніх портах Президент зарядив, щоб суд на основі закону Тафта - Гартлі заборонив цей страйк, бо він загрожує здоров'ю і безпеці громадян ЗДА.

Команда армії розглядає справу харчів для вояків

Вашингтон. — Два військові лікарі: полковник Велдон Дж. Вокер і підполковник Дж. Л. Шерман, ствердили в окремій праці, що артеріосклероза є головною причиною смерти серед активних військовиків, головним чином офіцерів армії. Між офіцерами артеріосклероза спричиняє на сім разів більше смертельних випадків, як серед вояків, бо офіцери є в старшому віці. Тепер армія обмірковує для вояків окрему дієту, на багато пісніщу від дотеперішньої. Мають обмежити у військовій кухні вживання тваринних товщів (масла і смальцю), та товстого м'яса, картофель і мучних страв, та рекомендувати споживати більше овочів і ярини.

Стратегічна Летунська Команда мусить поширити свій засяг і на космічні простори

Ню Йорбк. — Командант Стратегічної Летунської Команди генерал Томас С. Повер, промовляючи в Клюбі в Ню Йорку, заявив, що очолювану ним команду треба буде поширити і на космічні простори. СЛКоманда мусітиме мати потрійну зброю: летаки, ракети і ракети - сателіти, які могли б літати по космічних просторах, бо тільки тоді можна буде оборонити Захід. На думку генерала Повера космічні ракети з пілотами будуть кращою зброєю, як безпілотні сателіти. Космічна зброя вимагатиме, щоб нею керував і контролював її пілот Ген. Повер подає, що найважливіше завдання перед урядом ЗДА подбати про таку космічну зброю для цієї країни, бо досі ще ніхто такої зброї не має.

В АМЕРИЦІ

● **Бразилійський президент** Хоао Гулярт, бувши на державних відвідинах в Мехіко, занедужав на серце і мусів два дні залишитися в готелі та відпочивати. З дипломатичних кол заявили, що президент занедужав „на легку серцеву атаку". Не знати, чи стан здоров'я Гулярта дозволить йому діяти згідно з програмою.

● **Вже тепер** передбачають, що авта марки 1963 будуть дещо дорожчі від цьогорічних тому, що сталеві корпорації збільшили ціну на сталь на дол. 6 від тонни. До будови одного авта треба від одної до півтори тонни сталі. Представники автомобільної продукції заявляють, що не є оправдане збільшення ціни на сталь.

● **Генерал армії Даглес Мек** Артур був перший відзначений Медалею свого імени, яку встановили нюйоркські комбатанти закордонних воєн. Цю медалю будуть відтепер признавати щорічно тим особам, які працювали для громади в невійськовій ділянці. На медалі є портрет ген. МекАртура. Врочистість передачі медалі відбулася в Клюбі ім. Нікерброкера.

● **Конґресмен** Герберт Зеленко з Ню Йорку вніс законопроєкт до Конґресу, щоб перші дол. 1.500 із учительської платні були звільнені від оподаткування, що збільшувало б прибутки учителів майже на дол. 300 річно. Учителі мають малі платні, і тому треба б їм таким способом допомогти хоч частинно, — розумує конґресмен Зеленко.

Після судової заборони страйку нюйоркські вчителі вертаються до праці

Ню Йорк. — 12-го квітня закінчився одноденний страйк нюйоркських вчителів, які цілий день 11-го квітня страйкували в числі понад 20,000, і внаслідок того навчання відбувалося тільки в деяких школах; численні школи мусіли відослати учнів додому, бо не можна було вести навіть обмеженого навчання. Страйк припинено внаслідок судової заборони. Провідники Учительської Федерації нараджувалися над ранком 12-го квітня і вирішили повинуватися судовому наказові більшістю 32-ох до 12-ох голосів. Сподіваються, що прийде до умови між учителями і Шкільною Радою, і що не будуть покарані ті вчителі, які страйкували, хоч окремий закон не дозволяє страйкувати вчителям.

Куба має звільнити в суботу 54 хворих повстанців

Ню Йорк. — Родини кубинських полонених повстанців повідомили, що прем'єр Кастро обіцяє звільнити з полону 54-ох полонених, які є хворі або поранені. Ці полонені мали б прибути до ЗДА в суботу 14-го квітня ц. р. літаком, що прибуває до Маямі на Флориді коло 11-тої години перед полуднем. На Кубі перебуває делеґація родин полонених повстанців, яку очолює д-р Ернесто Фрейре. Він телефонував про це обіцяне звільнення до знайомих у ЗДА. Він також заявив, що прийшло до порозуміння в справі звільнення 1.139 полонених. Вони мали б бути звільнені перед 15-го [illegible] ц. р. Ці полонені засуджені до 30-річного ув'язнення. Кастро погодився звільнити їх за високий окуп, який виносить від $25.000 до $500 000 від особи. Кастро пропонував звільнити в'язнів за трактори але в цій справі не дійшло до згоди, бо американський громадянський комітет пропонував 500 менших тракторів, а Кастро хотів дістати 500 великих бульдозерів. Тепер Кастро зажадав за полонених $62 міль. Покищо не є відомо, яку ціну мали б заплатити за звільнення всіх полонених.

„Пієта" Мікельанджельо притягне на Нюйоркську Виставку мільйони глядачів

Ню Йорк. — Мистецька скульптура славного італійського мистця Мікельанджельо, закінчена в 1499-му році, буде найбільшою атракцією на Світовій Нюйоркській Виставці в Ню Йорку в 1964 - 1965-му роках. Нюйоркський кардинал Френсіс Спеллман 18 місяців старався про те, щоб Папа Іван XXIII дозволив перевезти цю 3,000-фунтову статую з римської базиліки св. Петра до Ню Йорку. Ця різьба представляє Матір Божу, яка тримає мертве тіло Ісуса Христа. Римська преса не є вдоволена рішенням Папи дозволити на два роки завезти цю дорогоцінну статую до Америки, бо вона може бути пошкоджена під час транспорту. „Пієту" оцінюють на $10 мільйонів. Коли її перевозили до базиліки св. Петра в 1749 році, то зламалися були чотири пальці лівої руки. Кардинал Спеллман хвалить Папу Івана XXIII за те, що дозволив перевезти „Пієту" до Ню Йорку. Папа зробив це з двох причин: 1) Він хотів уможливити мільйонам осіб побачити цю дорогоцінну мистецьку статую в Ню Йорку, бо вони не мають можливости поїхати до Риму; 2) Папа хотів висловити подяку американському народові за те, що він рятував бідних і голодних у всьому світі після першої та другої світової війни. Щоденник „Іль Мессаджеро" написав, що Папа був подібний до того доброго батька, який не смів відмовити просьбі дитини.

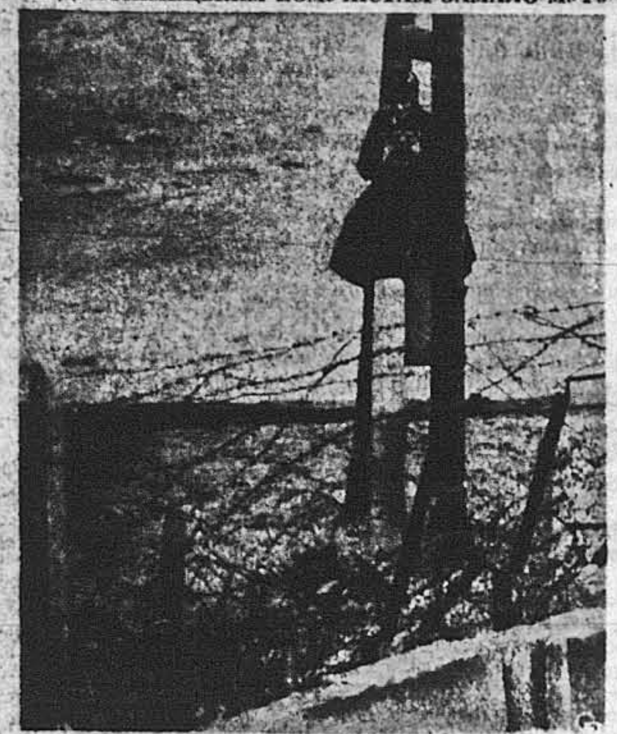
Двоє чужинців дістали нагороди за найкращу фільмову гру

Італійська фільмова артистка Софія Льорен із своїм чоловіком Карльо Понті читає пресове повідомлення про те, що її відзначено нагородою Оскара як найкращу артистку року за здійснену нею трагічну ролю італійської матері.

Санта Моніка. — У цьогорічній, 34-ій з черги щорічній роздачі нагород за найкращі осяги у фільмовій продукції і грі, за найліпшу фільмову артистку в минулому році признано італійку Софію Льорен за її креацію у фільмі „Дві жінки", а за найліпшого актора визнано німця Максиміляна Шелла за його ролю у фільмі „Суд у Нюрберґу". За найкращий фільм визнано „Пригода на заході" („Вест сайд сторі"), при чому признано тому фільмові 10 нагород. Нагороджені актори дістали символічну золоту статуетку „Оскара", мрію кожного артиста. Як щороку, церемонія проголошення вислідy міркувань Фільмової Академії згуртувала 2.500 приявних, саму „сметанку" фільмового промислового й артистичного світу. Майстром церемонії був фільмовий артист-комік Боб Говп. Софія Льорен не була приявна на церемонії: вона дізналась про свою перемогу у Римі від телефоністок з Голливуду і Риму, які перші поспішили з великою для неї вісткою та своїми ґратуляціями.

СХІДНЬОНІМЕЦЬКИМ КОМУНІСТАМ ЗАМАЛО МУРУ

Подане тут фото може бути символом комуністичної тиранії. Побудувавши високий мур між східнім і західнім Берліном й відгородивши населення Східнього Берліну від вільного світу колючими дротами, східньонімецькі комуністи ще й повисаджували своїх поліцистів на спеціяльно збудовані понад муром сідала, щоб вони фотографували все, що діється в Західньому Берліні.

До Америки прибув шах Ірану Різа Палеві з дружиною

Вашингтон. — В минулий вівторок прилетів до Ню Йорку іранський шах Мохаммед Різа Палеві з дружиною Фарах. Після 15-годинного лету обоє були очевидячки втомлені і перебули решту дня і ніч в готелі Валдорф Асторія, після чого наступного дня від'їхали до Вашингтону, де президент Кеннеді й інші найвищі державні урядовці прийняли їх з усіми почестями, належними головам чужих держав. У Білому Домі відбувся бенкет в честь високих гостей. Різа Палеві заявив, що він прибув до союзної з Іраном Америки для затіснення приязни між тими двома державами. Королета Фарах є вже третьою з черги дружиною: з двома попередніми він розвівся, бо перша принесла йому тільки доньку, а друга, красуня Сорая, з якою він теж приїздив до Америки, була взагалі бездітною. Королева Фарах, що має тепер 21 рік та з якою Різа Палеві познайомився в Парижі, коли вона, як тамошня студентка, вітала його від паризької колонії іранців, принесла королеві й Іранові довгожданого наступника престолу. Жінки в Ірані не мають права до престолу.

В Парижі судять ген. Жуго за його участь в акціях таємної військової організації

Париж. — В середу, дня 11 квітня ц. р., тут почався процес проти другого в черзі командувача терористичних акцій, проводжуваних Таємною Військовою Організацією в Альжирі, колишнього генерала летунства Едуарда Жуго. Процес відбувається перед військовим трибуналом в сильно охоронюваній поліцією залі, яка обставила міцним кордоном не тільки вулиці, а й дахи судового будинку. Судять Едуарда Жуго за його участь у минулорічній революті французьких генералів в Альжирі, за яку його засуджено вже позаочно на кару смерти і за участь у терористичних діях Таємної Військової Організації, в системі якої він був командувачем третьої зони цієї організації в Західнім Альжирі, за що загрожує йому ще один смертний вирок. З часу минулорічної революти Руго жив у конспірації і його зловлено щойно 25 березня ц. р. в Орані. Під час першого дня процесу Жуго признав свою участь в командуванні ділями Таємної Військової Організації, але намагався відмежуватися від деяких актів терору, заявляючи, що в підпільній діяльності тяжко координувати всіма акціями і здійснювати належну контролю над усім. Жуго заявив своєму трибуналові, в склад якого входять п'ять суддів, в тому три генерали й один адмірал, що все, що він робив, було роблене ним для його рідного Альжиру і бідного народу і що він жаліє тільки, що не може вмерти на альжирській землі. Підкреслював теж Жуго у своїх зізнаннях, що в рядах Таємної Військової Організації є не тільки християни, але і мусульмани та жиди.

Євген Мацях, видатний член ОУН, помер нагло в Лондоні

З Лондону наспіла телеграма, в якій інформують, що там в середу, 11-го квітня, нагло помер д-р Євген Мацях, член Проводу Організації Українських Націоналістів (під проводом полк. Андрія Мельника) та видатний діяч українського націоналістичного руху. Сл. п. д-р Євген Мацях, родом з Радехівщини в Західній Україні, після закінчення середньої освіти у Львові, студіював медицину в Загребі, Югославія, де й застала його друга світова війна. Вже в Загребі був активний в українському націоналістично-революційному русі, бувши найтіснішим співробітником провідника ОУН на тому терені, сл. п. Войтанівського, повішеного режимом Тіта після війни. Виконуючи доручення Проводу ОУН, сл. п. д-р Євген Мацях побував в організаційних цілях на Близькому Сході (зокрема Туреччина), в Азії та багатьох европейських країнах, поселившись вкінці в Англії, став від кількох років членом ПУН. Похорон відбудеться в наступному тижні. Покійний не був одружений. Був дописувачем „Свободи".

● **Італійські комуністи** зазнали прикру поразку: у фабриці автомобілів „Фіят", яка затруднює 93.000 робітників і де комуністи старалися захопити владу, їхня лista дістала лише 22.5 % голосів. Настрої серед робітників „Фіяту" вважають в Італії на барометер настроїв серед загалу італійських робітників.

● **Д-р Людвіґ Ергард**, західньо - німецький міністер народного господарства, званий „батьком німецького господарського чуда", заповів у парляменті заходи проти так званих престижевих, себто люксусових величавих будівель, зайвих з погляду важливої ужитковости. Німецький будівельний промисл затруднює 1,300.000 робітників, які дотепер не мають збірного договору праці.

У БЕРЛІНІ БЕЗ ЗМІН — ЗАЯВИВ КЕННЕДІ

Вашингтон. — Відкликання генерала Лушіюса Клея, спеціяльного персонального репрезентанта през. Кеннеді, назад до ЗДА, спонукало одного журналіста на останній пресовій конференції Президента, в минулу середу 11 ц.м., до запиту, чи причиною того відкликання не є якась поправа в ситуації довкола Берліну. Президент відповів негайно двократним „ні, ні". Він ствердив, що Берлінська ситуація не змінилася, а головною причиною, чому генерал Л. Клей вертається відтіль, є його попередня відповідальна посада в одній промисловій компанії. Тому ген. Клей просив, щоб його звільнити вже в січні ц.р. і погодився бути в Берліні до половини квітня. Зрештою, заявив Президент, ген. Л. Клей погодився бути й надалі спеціяльним дорадником Президента в справах Берліну та в разі потреби час до часу полетіти туди. А західньо-берлінський посадник Віллі Брандт признав, що генерал Клей у Вашингтоні може бути для справи Берліну навіть корисніший, ані ж у Берліні. У Західньому Берліні вправді дещо полегшала атмосфера у зв'язку з тим, що комуністи перестали шиканувати летунський рух між Західнім Берліном і Заходом і що тон східньо-німецької преси помітно злагіднішав, але політично ситуація та сама, себто Хрущов не відкликав своєї погрози щодо сепаратного миру із Східньою Німеччиною і передачі їй прав контролі комунікації Західнього Берліну. — На тій пресовій конференції Президента заторкнено ще дві інші закордонно-політичні справи: голляндсько-індонезійського конфлікту за Західню Ґвінею та боїв в Південному В'єтнамі. Президент признав, що дійсно Голляндія не є вдоволена з останньої посередницької пропозиції Америки, як поладнати той конфлікт. Але Президент звернув увагу, що роля посередника завжди невдячна, бо він стягає на себе гнів обох сторін. През. Кеннеді підкреслив, що американський дипломат Бункер, який займається цим посередництвом, має досвід і хист і він повинен помогти справі, але — мовляв — якщо Голляндія і Індонезія прийдуть до переконання, що він тієї ролі не всилі виконати, то може хтось інший за неї візьметься. Президент заявив, що він має на увазі тільки збереження миру і згоди між тими двома державами, з якими Америка зберігає добрі взаємини. — Щодо справи Південного В'єтнаму, в якому в останніх днях згинули чотири американські сержанти, то Президент підкреслив, що ЗДА помагають тій країні, щоб там не запанували комуністи і що за ту саму справу американські вояки гинули і в Кореї.

Аденауер сподівається, що НАТО матиме власну атомову зброю

Бонн. — Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер заявив в парляменті, що на конференції міністрів закордонних і військових справ 15-ох членських держав Північно - Атлантійського пакту (НАТО), яка відбудеться в наступному місяці в Туреччині, буде знову дебатована проблема атомового вивінування держав НАТО і що він сподівається позитивного вирішення цієї справи. Він покликався при тому на свою недавню розмову з генеральним секретарем НАТО, д-ром Дірком Стіккером. Ця залва викликала загальне здивування, бо покищо не було ніякої вістки, наче б у цій справі прийшло до якоїсь зміни становища ЗДА. В цій справі велися затяжні наради від кількох років. Останній державний секретар за Д. Д. Айзенгавера Кристіян Гертер виступив з проєктом частинного передання НАТО атомової зброї, але теж в обмежених розмірах і під співвідповідальністю і контролею Америки. Плян створення з НАТО самостійної „третьої атомової сили" розбивається об існуючий в ЗДА закон, який забороняє виявляти атомові тайни тим, які власним зусиллям не розвинули у себе атомової зброї. Проти будь-якого атомового озброєння Зах. Німеччини страшенне виступають СССР та всі його сателіти.

Марокко дістало два великі транспорти зброї від СССР

Раббат. — В останніх днях причалили до марокканських портів два совєтські вантажні кораблі, які привезли великі транспорти гармат, танків і панцерних возів. Під час вивантажування тієї зброї військо широким колом оточувало порт, ізолюючи його від світу, а ніччю перевезено всю ту зброю у невідоме місце в глибині краю. Привезена з Совітів зброя має служити розбудуванню марокканської армії з нинішнього стану 35.000 до 45.000 вояків. Крім цього міністерство внутрішніх справ розпоряджає 20.000 корпусом допоміжного війська і 1.800 жандармами. Західні держави та й навіть поважна частина марокканського громадянства з острахом стежать за тією марокканською - совєтською приязню. Вони лякаються, що амбітний король Гассен II захоче здійснювати програму „історичних кордонів", які нібито повинні простягатися далеко вглиб Сагари і охоплювати цілу теперішню незалежну Мавританію. Американська амбасада в Рабаті відмовилась від будь-якого коментаря та ствердила тільки, що марокканський уряд ніколи не повідомив Америки про якийсь свій договір з СССР про доставу зброї. Американські військові бази в Марокко мають бути звільнені до кінця наступного року.

У СВІТІ

● **Італія і Швайцарія** з великим зацікавленням стежать за поступом у проверчуванні тунелів крізь дві найвищі гори Альп: Монт Бляик і Великий Бернард. Тунель св. Великого Бернарда матиме 24.5 стіп ширини і буде готовий осінню наступного року. Сподіваються, що річно переїздитимуть ним 300,000 авт. Тунель під Монт Бляиком буде готовий в 1964 році. Обидва тунелі призначені виключно лиш для авт. Рух з обох тунелів проходитиме через Турин, який сподівається від цього надзвичайної розбудови. Обидва тунелі проверчують задля пожвавлення руху між шістьма державами Спільного Господарського Ринку.

● **Британський уряд** проголосив заяву з пересторогою проти загрози від комуністичної підривної роботи й шпигунства. Комуністична партія в Британії нараховує всього кругло 30.000 членів на 52 мільйони населення, але комуністи займають чолові становища в численних робітничих спілках та різних організаціях. Англійське громадянство не прив'язує такого значення до комуністичної загрози, як американське.

● **Західня Німеччина** знову старалася відновити в Америці справу відшкодування за сконфісковані під час останньої війни німецькі мастки в ЗДА. Американський уряд поставився негативно до тієї справи. З проданих німецьких закладів і сконфіскованих мастків виплачено відшкодування американським громадянам, що потерпіли втрати через війну в Німеччині. ЗДА дадуть відшкодування німцям, оцінивши всі сконфісковані мастки на дол. 200 мільйонів. Німці твердять, що дійсна вартість перевищує 5 мільйонів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Небезпечні пацифісти

У „Ню Йорк Таймс" з 11-го квітня ц. р. оприлюднено у формі платного оголошення „Одвертий лист до президента Кеннеді проти американської військової інтервенції у Південному В'єтнамі". Підписали його 18 осіб — університетські професори, два духовники, редактор, адвокат, бизнесмен і лавреат Нобеля з фізики Лайнус Полінґ. Лист написано так, що його авторам можуть позаздрити найкращі комуністичні пропаґатори, редактори „Правди" й „Ізвєстій". Совєтський і комуно - китайський уряди дістали в тому листі 100 - відсоткове потвердження своїх недавніх оскаржень на адресу З'єдинених Держав, що, мовляв, ведуть у Південному В'єтнамі — проти волі й інтересів його народу — „невиповіджену війну", яка йде в користь реакційно - диктаторського режиму Нґо Дінґ Дієма і перешкоджає тому народові жити в мирі і щасті. Автори одвертого листа кількакратно повторюють, що „інтервенція ЗДА в Південному В'єтнамі порушує міжнародне право, принципи Об'єднаних Націй і власні американські найвищі ідеали..." Вони цитують промову Дж. Кеннеді, тоді ще сенатора, проти інтервенції Америки в Індо - Китаї в 1954-му році, і твердять, що все те, що він сказав у тій промові на адресу президента Д. Д. Айзенгавера тепер стосується його політики в Південному В'єтнамі. І вони вимагають негайно припинити всяку військову допомогу Південному В'єтнамові у боротьбі проти партизанів, які — за їх твердженням — тільки в малій частині є комуністами, зрештою є „селянами, які хочуть позбутися тиранського режиму Дієма".

Авторами цього листа не є комуністи. Це — пацифісти, ліберали та догматичні оборонці демократії, які насправді, у практиці, діють по лінії закордонної політики Москви й Пейпінгу, по лінії міжнародного комунізму. Свого листа вони починають словами, які є наче їхнім світоглядовим „кредо": „Як особи, які вірять, що єдина безпека Америки лежить у світовому мирі, хочемо спитати Вас, чому ЗДА висилають свою армію, фльоту й летунство, щоб вони несли смерть і проливали кров у Південному В'єтнамі, малій азійській країні, за 10,000 миль від нашого тихоокеанського берега..." Віряч в мир, як порятунок і безпеку для ЗДА, автори листа не відповідають на кардинальну проблему закордонної політики кожної сучасної вільної країни: як далеко можна поступатися комуністичній експансії в ім'я зберігання миру? Чи цей мир треба зберігати за всяку ціну, навіть за ціну зречення є власної свободи і капітуляції перед міжнародним комунізмом? Вимагаючи відкликати американську допомогу з Південного В'єтнаму, вони не відповідають також на найсутніший сумнів: який лад настав би в Південному В'єтнамі після упадку режиму Нґо Дінґ Дієма й невідхильної, з відходом американців, перемоги комуністичних партизанів? А коли б запанував комуністичний режим Го Чі Мінґа в цілому В'єтнамі, то які перспективи відкрилися б тоді перед усією Південною Азією й Океанією, і чи тоді теж була б гарантована безпека ЗДА?!

Цікаво, що професори, адвокати, інтелектуали, які повинні думати логічно, добалакуються до повного абсурду, коли стають на позицію принципового пацифізму й американського ізоляціонізму. Вони знецінюють інтелект, як безвартісний чинник у нинішньому часі, коли московський диктатор погрожує угробити вільний світ і ту погрозу підтримує такими реальними актами, як комуністична партизанка у Південному В'єтнамі. Не московські чи китайські комуністи, а самі американські пацифісти, що проповідують мир за всяку ціну, є найбільшою загрозою для волі й демократії ЗДА.

Методи різні, ціль одна

У боротьбі проти національних еміґрацій, для їх розкладу й спаралізування їхньої діяльности московські большевики стосують усі можливі засоби — терор, шантаж, застрашування і також — виступи колишніх антикомуністичних діячів. Для здеморалізування російської ем'ґрації опубліковано протягом останніх двох років ряд відкритих листів колишнього провідника російського монархістичного руху Василія Шульгіна, виданих 1961 р. окремою брошурою стотисячним накладом. Тепер подібний наступ повели вони й на латвійську еміґрацію у вільному світі, активну в рямцях Асамблеї поневолених европейських народів, надрукувавши в „Ізвєстіях" цілосторінковий лист колишнього міністра закордонних справ незалежної Латвії, Вільгельма Мунтерса.

Як і Шульгіна, Мунтерса репресували большевики не так за антикомуністичну діяльність, як за те, що був він міністром „буржуазного" латвійського уряду. Тринадцять років — від 1941 до 1954 — він перебував по совєтських тюрмах і концтаборах, а потім ще п'ять років на засланні біля Владиміра. І про це він пише у своєму листі, щоб надати переконливости своїм твердженням і висновкам. Так само відкрито говорить Мунтерс про „надмірно жорстокі заходи", стосовані Совєтами в Латвії й інших балтійських республіках у 1940 році, після їх окупації, і про те, що люди з тих країн тікали масово зі страху перед большевиками після того, як відійшли німці. Водночас із цим Мунтерс, так само, як і Шульгін, кількома наворотами підкреслює, що він людина старого світу, чужого совєтській дійсності.

Відкритий лист Мунтерса формально не звернений до латвійської еміґрації, в ньому немає ніяких закликів до латвійців у вільному світі, щоб вони верталися „на родину". Не намагається Мунтерс у своєму листі знеславлювати знайомих йому провідників латвійської й інших еміґрацій у ЗДА, не називає їх злочинцями, зрадниками, як це практикує звичайно совєтська пропаґанда.

Але з тим більшою силою в листі Мунтерса зафіксовані потрібні совєтському режимові твердження, що їм він намагається надати авторитету своїм колишнім офіційним становищем у вільній Латвійській державі — майже двадцятилітньою працею в міністерстві закордонних справ і потім в ролі міністра закордонних справ Латвії — твердження, основним мотивом яких є заголовок листа „Майбутність латвійського народа забезпечена". Він доводить, що увесь період існування „буржуазної" Латвії показав понад усякий сумнів не тільки безуспішність усяких балтійських федерацій, митних союзів тощо, не тільки нереальність будь-яких орієнтацій на Захід, на колишню Лігу Націй чи теперішні Об'єднані Нації, але й навіть нереальність самої ж таки „латвійської" орієнтації, значить орієнтації на власні сили. Водночас із цим Мунтерс, ніби мимохіть, ствердує, що він ще як „буржуазний" міністер збагнув „велетенське значення господарського зв'язку Латвії з СССР", що тільки в тісному союзі з СССР „можна зберегти існування латвійського народу, забезпечити йому мир"; що нині під загрозою зудару двох велетенських світових сил, соціялістичного і капіталістичного, латвійський народ зробить єдиноможливий вибір — в користь комуністичного табору і т. д. Свого листа закінчує Мунтерс заявою, що, вернувшися до рідної Латвії, він переконався, що там „робиться все для того, щоб встановити справедливість і щастя людей".

Лист Мунтерса, що в ньому також, як і в листах Шульгіна, висловлене признання для „цілеспрямованости" Хрущова, показує з усією переконливістю, якими способами й шляхами користується Москва, щоб розкласти національні еміґрації у вільному світі, знищити їхні національні аспірації і зліквідувати їх антикомуністичний спротив.

М. Чировський

ХМАРИ НА ГОСПОДАРСЬКИХ ОБРІЯХ

Остання рецесія була хіба найлагіднішою з усіх повоєнних. Вона була коротка, і новий ринковий розгін відбувався понад усі сподівання швидко й успішно. Тільки безробіття трималося хронічно на високому рівні. На основі цих показників проєкції на найближче майбутнє роблено може й занадто оптимістичні.

І от, як несподівано швидко росла американська економіка після останньої рецесії, так само несподівано стала вона сповільнюватись у своєму розгоні в лютому і березні. Ще під кінець лютого економічні експерти не були як слід зорієнтовані в погіршенні становища.

Основні ринкові показники останнім часом виявляють затримку. Загальний індекс господарської дії обнизився; продукція сталі поменшала на яких 5 - 6% за останніх кілька тижнів; поменшала також продукція нафти; обнизився продажевий волюмен гуртової торгівлі і департаментових крамниць.

Зокрема неприємним явищем є зменшення виробництва сталі і нафти.

Іншим показником зміненої ринкової ситуації є положення на біржі. Внаслідок сповільнення економічного росту зросло запотребування на облігації і поменшав попит на акції. Про це згадувалося вже в попередньому огляді господарського положення на сторінках „Свободи". Це є нормальне явище, тісно сполучене з коньюнктурними коливаннями.

Під час просперити, коли є вигляди на великі зиски, більше спекуляційні акції (стаки), по яких діляться зиски корпорацій, фінансово атрактивніші. Їхня ціна і зисковність ростуть звичайно з ростом економіки. В період рецесії або ринкового застою, коли прибутковість підприємств спадає, спекуляційні акції мають менший попит. Але зате росте попит на облігації приватні чи державні, які, без огляду на ринкове положення і біжучі зиски, завжди забезпечені біжучими відсотками за вкладений капітал.

Логіка фінансового думання тут проста: виявляється, що і банки останнім часом куди більше купують, зокрема, довго- і середньотермінові облігації федерального, стейтових і льокальних урядів. Такий розвиток подій на біржі є дуже промовистим, хоч і не дуже оптимістичним показником господарської погоди.

Розуміється, фабриканти, намагаючись себе потішити, обчислюють, що продаж авт цього року буде більший, як рік тому; що збільшиться продаж уживаних авт, меблів і домашнього устаткування в порівнянні з 1961-им роком. Але все це проблематичне. Фактом є, що тепер будується менше мешкальних домів, як передбачувано. Зменшився, одначе, дефіцит американського міжнародного платничого балянсу. В 1960 році він дійшов до $3.9 більйона а за 1961-ий рік обнизився до — 2.4 більйона.

Проте, на ринку праці видно позажну поправу, зважаючи на частинне погіршання економічного положення в країні. Безробіття на один відсоток нижче від того рівня, на якому стояло воно напровесні 1961 року, хоч автоматизація поширюється і індустріяльна продуктивність збільшується. Це доказує ще раз помилковість марксистської теорії, згідно з якою технічний прогрес веде капіталістичну систему до руїни.

Але в цій хвилині вже цілком ясно, що меншає успішність пресії організованого робітництва у напрямі підвищування заробітних платень. Такий оборот в ділянці робітничих платень вже передбачувано. В кожному разі статистика виразно виявляє цю тенденцію. І так, в 1956 році, робітники добилися середньої підвишки платень на 6.2%, в 1957 р. — на 6%, в 1958 р. — на 3.9%, в 1959 - 60 рр. — на 4.1%, а в 1961 р. тільки на 3.4%. Очевидно, в майбутньому ці підвишки у відсотковому відношенні стало меншатимуть. Це узалежнюється від зменшених зисків підприємств, які мусять діяти під щораз більшим тиском потужніючої міжнародної конкуренції.

Переговори між сталевими продуцентами і робітниками майже закінчились, не давши робітникам скільки-будь значної підвишки платні і поліпшивши тільки дещо в ділянці забезпечення для 450,000 затруднених у цій промисловості.

Спілка сталеварних робітників — одна із найсильніших у країні, мала б виявити силу в своїх домаганнях, як це було колись, одначе сталося інакше. Президент Кеннеді особисто — і то заздалегідь — інтерпелював, щоб підприємці не підбивали цін на сталь, обіцяючи вплинути на спілку сталеварних робітників, щоб вона не домагалася надмірних підвишок у платнях. Коли перервалися були переговори між підприємцями і представниками робітників, Президент ще раз інтервеніював у цій справі. Новий трудовий контракт уважається не-інфляційним. Несподіване збільшення ціни на сталь схвилювало Президента і робітників, а останній виступ Президента на пресовій конференції з найгострішим засудом сталевої індустрії за безвідповідальність, свідчить про серйозність справи.

З другого боку, можливості праці для випускників середніх і високих шкіл у червні цього року куди кращі, як були рік тому. Секретар праці Голдбер говорив про широке запотребування на молодих професіоналістів: економістів, фінансистів, інженерів, лікарів, учителів, правників і мистців до державних робіт: всюди велике запотребування на молодого робітника- професіоналіста.

ТРИ КНИГИ — ОДНА ПРОБЛЕМА

Найбільш ненормальне явище сучасної Европи це, безперечно, роздерта надвоє Німеччина. Для самої ж Німеччини, зокрема для населення її західньої частини, болючою скалкою в оці є гранична лінія Одри - Нісси, поза яку вигнано з території Шлезьку й Помор'я 7 мільйонів німців.

У половині лютого ц. р. вісім визначних інтелектуалістів Західньої Німеччини, поміж ними лавреат нагороди Нобеля, Вернер Гайзенберґ, і шеф західньонімецької радіовисильні, Кляус фон Бісмарк, видали голосний меморандум, в якому пропонують німецькому народові „махнути рукою" на територію на схід від границі Одра - Нісса. Щобільше, це зречення підтримав цілий ряд німецьких лютеранських діячів, духовних і світських, викликавши гострі протести в урядових колах Бонну.

Чергова ланка в цьому ідеологічно - політичному ланцюгу — кількакратні містифікації з амбасадором Західньої Німеччини, Гансом Кроллем у Москві, якому німецька преса приліплювала ярлик „угодівства" супроти Москви. А саме: досить тісні й „підозрілі" контакти з Нікітою Хрущовим, „згоду" на увічнення лінії Одри - Нісси і ляннсування думки про офіційне визнання Бонном комуністичного режиму Східньої Німеччини.

Все вище сказане — це наявні симптоми затяжної кризи, вимовним символом якої є роздертий надвоє і відгороджений муром від світу Берлін.

З початком цього року по містах Західньої Німеччини на книгарських полицях появилися три публікації про одну й ту саму замотану проблему: Рідіґера Альтмана — „Аденауерова спадщина", Маріо Месінґера — „Сумніви Европи" та Йоганнеса Барніка — „Німецько - російське сусідство". Ці три книжки різняться змістом, в кожній інша рецепта на спасіння Німеччини, але всі три видало одно й те саме видавництво в Штуттґарті.

Книжка Альтманна „Аденауерова спадщина" — це критична студія славної „ери" канцлера Аденауера, яка, за думку автора, вже відходить у тінь. Разом з майбутнім відходом з політичної арени Аденауера, твердить автор цієї студії, — покінчиться велична епоха в історії німецького народу, тісно пов'язана з цим великим мужем Европи. Автор ставить інтриґуюче запитання: що буде по відході з арени тієї епохи її творця й надхненника? Альтман передбачає деякий спадок політичної думки, частковий інтелектуально - ідеологічний параліч на терені Західньої Німеччини. Бо, — твердить він, — саме в „епоху" Аденауера суспільство було заколисане фразою: „Якось то воно буде, за кермою державного судна стоїть велика людина, яка поведе справи гаразд". З упадком „ери Аденауера" наступить переоцінка деяких важливих справ. Там, де раніше годі було договоритися з Вашинґтоном, Лондоном і Парижем, майбутні державні мужі в Бонні договоряться з Москвою. При цьому автор особисто не захоплюється перспективою такого стану, але не виключає реальних спроб об'єднання Німеччини. На дальшу мету така метода не принесе добра її народові.

Стільки невеселих прогноз і рефлексій у книзі Альтманна. Автор не подає ніякої конкретної розв'язки, окрім ствердження факту, що майбутнє Німеччини справді невеселе. З закінченням „ери Аденауера" може початися доба блуканини, без людини такого калібру, як Аденауер.

Месінґер у своїй книжці — „Сумніви Европи" також не відбіг далеко від тривожних дум про завтрішню Німеччину, висловлених першим автором. Месінґер бачить сякутаку розв'язку порушеної проблеми в дальшій допомозі Заходу німецькому народові. Через існуючі міжнародні організації, спільний економічний ринок прийде тісне об'єднання Західньої Европи під еґідою західнього типу демократії. І з часом, при повному суперництві поміж Сходом і Заходом, ідея Заходу переможе. З відходом канцлера Аденауера настануть деякі зміни в Бонні, але без істотних ідеологічних відхилень від Заходу.

Книжка Йоганнеса Барніка — „Німецько - російське сусідство", — зовсім інакша і змістом і тоном. Її автор твердить: добрі взаємовідносини поміж Росією та Німеччиною завжди виходили на добре цій останній. І навпаки. Багато більше проблем — пише він — єднає ці дві держави, як їх роз'єднує. Обидві, наприклад, расово помішані. Система большевицької економіки народилась у Німеччині. Не Гітлер, але ЗДА (Рузвелт) несуть відповідальність за поширення совєтської експансії в Европі. Захід зовсім не захоплюється Німеччиною, а його тверде становище щодо Берліну подиктоване конечністю. Якби Захід мав вільний вибір, то він радше став би в обороні Варшави. СССР в його сутньому розумінні не є аґресивною державою. Висновки з таких заложень Барніка ясні: Бонн мусить договоритися з Москвою, навіть коштом повної невтральности. В результаті наступить об'єднання Німеччини і признання їй кордонів з 1937-го року. Стільки грушок на вербі в уяві Йоганнеса Барніка щодо співпраці Бонну з Москвою.

Ані одна з цих трьох книжок не дає ясних вказівок, на котру ногу ступити майбутнім наслідникам канцлера Аденауера. Про цих наслідників автор „Аденауерового наслідства" каже, що всі вони — мірнота. І звідсіль такий розпучливий „дранґ" публічної опінії, її інтелектуалістів, авторів і дипломатів в пошукуванні формули розв'язки німецької проблеми.

С. Т.

Ген. Лушіюс Клей вертається з Західнього Берліну до ЗДА

Берлін. — Ген. Лушіюс Клей, спеціяльний представник президента Кеннеді в Західньому Берліні, залишає те становище і вертається на постійне до З'єдинених Держав. Ген. Клей мав прилетіти до Вашинґтону в середу 11 ц.м. для звітування Президентові про ситуацію в Берліні. Він повернеться туди ще в наступному тижні, щоб офіційно попрощатись і більше туди не вернутись. Ген. Клей заявив, що він уважає що його місія — піднесення західніх берлінців на дусі та запевнення їх, що Захід їх не покине — виконана і його приявність в Західньому Берліні перестала бути конечною. Ген. Клей — як твердить преса — має стати спеціяльним дорадником Президента в справах Берліну і Західньої Німеччини, але водночас він дістане змогу частину свого часу присвячувати тій пролисловій компанії, де він є президентом. Ситуація в Берліні ніби покращала, бо комуністи припинили свою тактику шиканування берлінського комунікаційного руху. Ген. Клей користується великою популярністю і пошаною у всіх берлінців, бо він був командантом тієї летунської операції в 1948 р., яка переламала комуністичну бльокаду Берліна.

Американські індіяни

Розсіяні по всій країні від сонячної Флориди до далеких озер і лісів Аляски, ще досі нараховується щось із 300 індіянських племен і груп — живих нащадків старих власників і аборигенів Америки. Число індіян, яке впало з 800 тисяч за часів Колюмбової подорожі до 240 тисяч на початку цього сторіччя, становить тепер 520 тисяч. Але індіянські земельні володіння неухильно зменшуються.

Протягом 60 років — від 1890 до 1950 — їхні резерваційні володіння зменшились від 137 до 56 мільйонів акрів. І завдяки урядовій програмі добровільного розселення щораз більше індіян покидають резервації, шукаючи ліпшого життя й заробітку по містах.

Сучасні американські індіяни тепер цілком відмінні від стандартного образу тих давніх індіян з головами, оздобленими пір'ям. У Центральній і Південній Америці є багато досвідчених індіян - фармерів, аґрономів, інженерів, ткачів, гончарів, промовців.

Тепер у ЗДА лише невелика кількість індіян тримаються свого старого способу життя, переважно це семіноли на Флориді. Вони й досі живуть з полювання та плекання худоби у двох резерваціях біля озера Окічобі. Офіційно вони ніколи не визнавали американського уряду.

Проте, індіяни в цілому все більше й більше сприймають способи життя білих людей. У 1924 році вони дістали американське громадянство. Друга світова війна принесла особливо багато змін у їхнє життя. Деякі племена в Міннесоті й Мишиґені заробляють, працюючи провідниками для спортсменів і мисливців. Східнє плем'я чіроків провадить фарми серед гір Північної Кароляйни. Сильні своїми традиціями племена в Новім Мехіко працюють в атомових науково - дослідних інститутах. Керівники племені наваха кілька років тому на своїх зборах ухвалили запросити професійного викликача дощу з його літаком і сухим льодом для посівання дощових хмар. Апачі успішно провадять фарми на родючій мехіканській землі. Члени племені в Оклагомі працюють по офісах, набувають різних професій і їздять власними „каділяками" оглядати нафтові джерела племені.

Однак, є ще й інша, не райдужна сторона життя модерних індіян в Америці. Подекуди живуть вони у страшних злиднях на землі, багатій на мінерали й будівельний ліс, бо їм бракує технічного знання і капіталу для використання природних ресурсів.

Ватажки деяких племен намагаються добитися від федерального уряду шкіл і курсів для дорослих. Навіть тепер один з десятьох індіян не вміє говорити по-англійському, а ще один з десятьох не вміє писати й читати.

Американські індіяни стоять також перед дуже серйозною проблемою охорони здоров'я. В районах розміщення індіян на південному сході, серед племен навахо і топі смертність немовлят майже в п'ять разів більша, як серед американського населення.

Секретар внутрішніх справ Стюарт Л. Юдол сказав недавно: „Наші індіянські резервації, наше індіянське населення — наші недорозвинені місця. Ми мусимо щось зробити" С. Л. Юдол знає справи індіян дуже добре, бо ще недавно він репрезентував стейт Арізону, де скупчене найбільше число індіянських резервацій.

Американська Рада

Софія Парфанович

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(15)

З площі св. Петра, як уже згадано, два входи — один до церкви, а другий до папської палати. Та не сподівайтеся побачити папу, особливо влітї. Він в цій порі над морем, в Кастель Гандольфо. Побачите тільки бальнон, з якого він благословить нарід на Великдень. До Ватикану ж, отже до ватиканського музею, ви підете оглядати твори мистецтва. Вже самий вхід приголомшує: це брама з бронзи і мармуру, від якої ведуть дві спіралі сходів: вгору і вниз. Ними мандрує безліч туристів, до речі багато з них лише для того, щоб підступити до віконця папської пошти та купити марок чи дістати печатку на своєму листі.

Пінакотека Нуова єнє від скла вікон та габльот і полиску паркети. Он тканини Рафаеля — десять його малюнків, витканих у Брюсселі, он Сикстинська каплиця, де ви бачите картини, з якими зжилися ще з молодечих літ — Створення Світу і Останній Суд Мікельанджельо, баталістичні сцени Рафаеля і його учнів, події з життя святих і історичні сцени різних малярів. Ви пробігаєте галеріями з різьбами, які ви знаєте з репродукцій, як от Аполльон Бельведерський, група Ляокоон, Ніль і багато інших. Усе те, що колись захоплювало, будило подив і надхнення, нині оживає з забуття. На жаль, так, як і молодість, захоплення минуло. Нині ми зустрічаємо всі ці твори як давніх знайомих, і вони не будять в нас уже того чудесного піднесення і насолоди як колись. Але, боюсь, що не будять вони й в більшості сучасної молоді: її зацікавлення звернене в іншому напрямі, і все це трактує вона як справді музейні експонати.

З вікон музею погляньте на ватиканські садя з прекрасними деревами, квітниками та водограями, погляньте на св. Петра з його величчю. Ще день-другий, і Рим і все це стане знову для вас минулим, пірне в крутіж буднів.

Окрім св. Петра, оглянула я ще кілька церков. Отже, св. Петра у В'язниці, де стоїть статуя Мойсея, повна сили й гніву на своїх людей, що поклонялися золотому теляті. Св. Іван в Лятерані — п'ятинавна базиліка, колишня папська резиденція. В ній гробниці пап і багато статуй святих. Базиліка Марія Маджоре, церква, яку удержує Еспанія — при вступі статуя короля Пилипа IV Еспанського. Стеля вкрита золотом, що його Колюмб привіз з Америки й подарував папі. В центральній наві статуї пап, по боках численні каплиці з гробницями у виконані славних майстрів.

Базиліка св. Павла — найбільша по св. Петрі п'ятинавна церква з вісімдесятьма колонами. Заложив її цісар Константин в римській святині Целля Меморіє, будували й перебудовували папи, аж доки в початках 19-го століття не зруйнував її пожар. Але зараз же після того її стали відбудовувати. В святині є образи всіх пап, почавши від св. Петра. Ряд мозаїк і фресок, серед них прекрасна мозаїка з Христом, що благословляє нарід. Славний теж кивот, зразок тосканського мистецтва. Поза тим, як і св. Петро, ця базиліка робить найбільше враження своєю величчю, твори мистецтва губляться в ній, і тому вона видається суворо-скромною.

Не писатиму про ще декілька церков, які я відвідала в дорозі з турою, як от св. Павла поза Мурами, Пантеон, Доміне кво Вадіс і інші.

Так отож: це є другий шар, коли вертатися назад через століття. Він на ділі є виразником Риму. Бо коли ви думаєте про Рим, то в першу чергу про св. Петра і Ватикан, про замок Ангела, церкву і монастирі. Бо Рим — святе місто для християн, зокрема католиків. Той шар опанував Рим. Він виріс з руїн старовини, інколи проростаючи їх, інколи зовсім поглинаючи чи поступаючись. І тоді стає наявний третій чи, як хочете, перший шар: античний Рим. Або часи, коли бралася до кінця потуга цезарів і з катакомб виходила Нова Релігія, нова людина.

Так, отже, катакомби. Їх у Римі понад шістдесят, і були вони місцем поховання мертвих для римлян, християн і жидів, які мали чотири катакомби. В тих підземних хідниках скривалися християни від переслідувань і сходилися для молитви. Ще й сьогодні на стінах видніє їхній знак: риба або грецька її назва.

До катакомб ви доїздите вія Аппія, найбільшою і найкращою римською дорогою, що веде до моря. Ви минаєте гробівці патриціїв Сціпіо, гробівець патриційки Сецилії Метелля, що виглядає як замкова башта і служив у середньовіччі оборонним цілям, та багато інших гробів, що ледве позначені вздовж дороги. Нині вона стала елеґантним місцем для будинків багатіїв, в першу чергу кінових зірок. То чому, наприклад, Джіна Льольобріджіда не може мати там віллі, схованої в розкішному парку? То нічого, що при дорозі гробниці. У Римі нове й старе, життя і смерть тісно промережані. Але вія Аппія, як і колись, становить важливу артерію, якою біжуть авта різних марок. Часи „кво вадіс" минули. Залишилася церковця з темного каменю, що мріє про минулі часи.. І катакомби . . .

Входите до просторої каплиці, де, крім різних предметів на продаж, бачите залишки, знайдені в катакомбах — вервечки, хрести, частини одягу і ін. Кремезний братчик у довгій чорній сутані поведе вас по коридорах, пояснюючи деякі місця. Круті хідники-ґалерії викопані в землі і в стінах їхніх темніють вижолобини, де складали померлих. Над деякими написи, символічні знаки тощо. Там поховано також одного цісаря, що ще не був християнином, але вже був навернений, кілька пап, що воліли спочити там, де проповідували й зустрічалися з вірними. Хідників тих у катакомбах кілька поверхів. Коли б ті хідники витягнути в одну лінію, вони перетяли б цілу Італію. На відміну від Лаврських Печер у Києві не бачите тут мощів — вони розсипалися в порох і зникли в часі і торфі, в якому викопано ці печери. Холод і темінь та почування небезпеки загубитися тримають вас якнайщільніше з групою, і ви задоволені, коли знову виринаєте на денне світло. Може ви сподівалися побачити щось більше. А може у вашій уяві все ще печери нашого Києва . . .

І знову, вертаючись, кинете оком на базиліку св. Себастіяна і по лівій цирк Максентія. Сьогодні це вже не будинок, а купка руїн і поле, на якому відбуваються збори політичних партій. Знову старовина поступається перед сучасністю. Де ж є Рим, Рим нашої молодости? Той, що його показали нам старовинні майстри слова, історики та майстри долота, майстри-будівничі неперевершених клясичних будівель?

МИКОЛА НЕДІЛКО

Перед малярською виставкою в Л. М. Клюбі в Ню Йорку

Вийшовши тільки-що від Михайла Мороза, де подивляв новий його образ „Гагілки", що нагадує колишню його Гагілкову мініятурку, я був ще під свіжим враженням того прегарного твору, як ось зараз за закрутом на 2-ій Евню натхнувся на Сергія Литвиненка, який, наче у відповіді на мій настрій, каже: „Хочете, щоб очі вам розбігалися та щоб пізнали ще одного, мабуть, незнайомого вам і дуже цікавого маляра, то ходіть зо мною". Недовірливо зирнув я на нього, але пропозиція була приманлива. І за кілька хвилин, ввійшовши до помешкання Миколи й Оксани Неділків там же на 2-ій Евню, я швидко ствердив, що Литвиненко мав рацію в обох пунктах: очі вам „розбігаються", коли дивитесь на стіни трьох кімнат і розставлені попід усіма стінами полотна — разом до двісті штук! — а придивившись до автора тієї краси і поговоривши з ним, мусите признати, що це дійсно дуже цікава поява, як мистець і людина.

Про Миколу Неділка, я, звичайно, вже давно чув, а в українському мистецькому світі він добре відомий, як один з його найвидатніших сучасних представників. Він же ж і не юнак, бо до 60-ки бракує йому ще пару тижнів, хоч і не пізнати цього по ньому: низького росту, худощавий, живий, як живе срібло, непосидющий, але погідний, приязно наставлений до людей і світу, привітливий, веселий. У своїй скромності радше сторонить від людей, як горнеться до них. Це й одна причина, що американсько - українське громадянство мало знає його, а друга та, що прибув він до ЗДА заледве рік тому з Арґентини. В Арґентині — оповідає він — за 10 років тамошнього перебування продав два образи сусідам полякам, один образ росіянам, один литовцям, ніодного українцям, і пару сотень жидівським торгівцям образами, які заробляли на них куди більше, як автор. Все ж, завдяки такому попитові на його образи в чужинців, він зміг купити землю і поставити гарну хату. Але не зміг привикнути до вічних революційних алярмів і щоденних вісток про зріст впливів комуністів.

Своє скитання панство Неділки, звичайно, завдячують війні та її наслідкам. Скінчив Київський Інститут Мистецтва і з особливим сантиментом та пошаною згадує свого професора й приятеля Федора Г. Кричевського, який трагічно згинув, схоплений під час своєї втечі вже в Тюрингії. Працював у Києві, як декоратор Оперового театру. У Львові у восиних роках пізнав усю західньо - українську мистецьку братію. У Вюртемберґії захоплювався Боденським озером. Зрештою, виставляв свої образи вже від 1924 року, ото ж маючи ще лише 22 роки. Правда, про той період свого життя і малярської праці виеловлюється легковажним помахом руки.

Очевидно, що варта було б порівняти його образи з ранніших періодів творчости з теперішніми, щоб мати показний перегляд його мистецького розвитку і нахилів. Який нині характер творчости Миколи Неділка і чим він різниться від відомих з своєї мистецької діяльности українських малярів в ЗДА й Канаді? Конкретно, чи і чим він схожий або різний у відношенні до Мороза, Гніздовського, Холодного, Меґика, Гуцалюка, паризького Грищенка, мюнхенського Борачка чи померлих в останніх роках Азовськогно, Радиша і Бутовича? При відповіді на цей запит нагадується російсько-вірменський анекдот, почутий в Україні ще в 20-х рр. Запитували вірменина, що таке кавказький овоч „мащмала". „Апельсин відел? — Відел. — А лимон відел? — Відел. — Совсем что другое". Поминувши вже, що кожний із вищеназваних є у відношенні до інших „щось інше", що кожний з них має своє власне обличчя та що між названими є репрезентанти різних шкіл і напрямків, Микола Неділко настільки самостійний і оригінальний, що ні одного його образу напевне не можна б „підкинути" ні одному з них та й не можна помилитись щодо авторства його образів на перший же погляд.

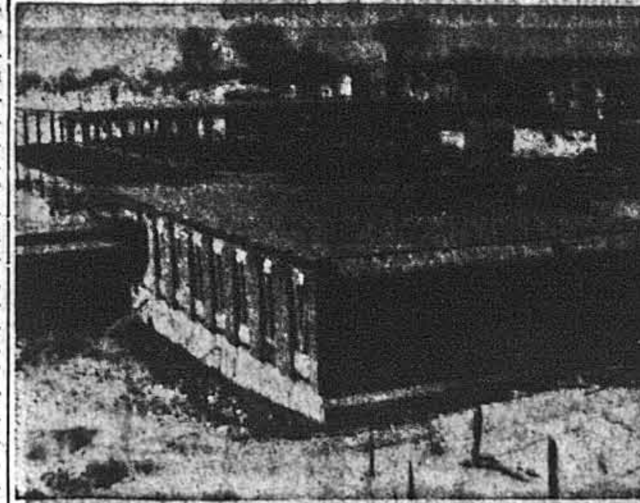
Правда, він пейзажист і кольорист, як багато інших. Малює виключно „голі" пейзажі й квіти, бо люди на тлі природи — каже — псують її, опоганюють. Але його природа і квіти особливі. Його, здається, зараховують до післяімпресіоністичного напрямку, але, мабуть, корінь творчости Неділка не в напрямку, а в кольориті. Він любується в гарячих кольорах: яскрава червінь, золото, зелень, жовтий колір, — на його пейзажі треба дивитися крізь сполуку його барв, які водночас і „кричать" і становлять ідеальну гаярмонію, З його образів віє не так романтикою, як радше сентименталізмом, бо є в них настрій ідилії, спокою, погоди. Сам Неділко каже, що захоплювався найбільше примітивом 13-го сторіччя. Він тепер захоплюється такими абстрактними обраами, в яких знаходить повну гармонію кольорів, хоч вони й без ніякого конкретного змісту. Сам себе вважає за „замало модерного", щоб іти з своїми образами перед американську публіку, але українська публіка напевне вбачатиме в ньому — модерніста, може саме завдяки незвичності до його способу малювання і спостерігання природи і квітів. Зрештою, він дуже мудро і правильно стверджує, що „кожний напрямок добрий, щоб відповідав тільки мистецьким критеріям". Портретів не малює від часу сумного досвіду з одною панянкою: спершу портрет не сподобався, коли вірно віддавав картопляний ніс модельки, а потім, після вирівняння носа, не сподобався, бо втратив подібність. В його праці підтримує його і помагає йому його дружина Оксана не тільки морально, духом, але й виконуванням різних технічних робіт.

Микола Неділко приготовляє тепер образи до своєї виставки, що відбудеться в другій половині цього місяця в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку. Хоч має їх, як сказано, близько 200, проте вибере не більше як 35, самі лише олії, головно з дуже прозаїчної причини: коштів на рами, бо Неділко вважає, що кожний образ мусить мати розкішну раму. Після ретроспективної виставки Бутовича в залі Л. М. Клюбу — це дійсно буде цілком „щось інше". Він сам і ми з ним цікаві, як його сприйме українська публіка. Одні шукають в образів малярських, мистецьких вартостей, цікавляться проблемами, що їх розв'язує маляр. Інші дивляться, чи їм просто образ „подобається", не дуже турбуючись його мистецькою вартістю. У даному випадку одно певне: одним і другим будуть „очі розбігатися" від отого безміру гарячих кольорів.

Іван Кедрин

● **Найвищі японські військовики** були господарями для високого гостя з Америки, голова шефів об'єднаних штабів ЗДА, ген. Лаймен Лемніцер прибув в минулому тижні до Японії, щоб з'ясувати японським військовим лідерам ситуацію в таких запальних пунктах світу, як Берлін, Ляос і В'єтнам. Комуністична загроза була темою нарад.

БУДОВА КОЛЕҐІЇ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО В ТОРОНТІ

Колеґія св. Василія для хлопців вже в повному русі будови і має бути отворена з початком нового шкільного року у вересні. Це є єдина українська вища школа у східній Канаді для хлопців, яка зможе вмістити 350 студентів. Буде вона нашою твердинею релігійного й національного виховання грядучих поколінь і заслуговує на щиру й жертвенну піддержку українського свідомого загалу.

„САМОПОМІЧ" НИНІ І ЗАВТРА"

з нагоди недалекого З'їзду Делеґатів

Коли в 1947 році велика кількість нових емігрантів линула до ЗДА, то вона стрінулась тут з великою прихильністю і матеріяльною та моральною підтримкою збоку т. зв. давньої еміґрації, що на переломі 19 і 20 віків виеміґрувала з наших земель. Нові емігранти знайшли тут упорядковані відносини на церковному полі і відразу відчули опіку збоку обезпеченевих братських Союзів, з яких на першому місці стояв УНСоюз з своїм органом „Свобода".

Нова еміграція не задовольнилась готовими громадськими надбаннями старої еміграції, але внесла і свій вклад в дальшу розбудову нашого організаційного життя: переборюючи мовні й інші труднощі, пов'язані з новим середовищем та і випливаючими з цілком собі чужих прикметними американськими умовинами, вона все ж використала досвід, набутий в часі трилітнього перебування в таборах втікачів у Німеччині.

Завдяки ініціятиві енергійних одиниць постала організація нової еміграції під назвою „Самопоміч" з точно окресленими завданнями опіки і допомоги для нових емігрантів.

Задум виявився здоровим: в усіх більших скупченнях української еміграції постали Відділи „Самопомочі" і коло 1950 року було 23 Відділи. Але конечні пересунення нових поселенців спричинили редукцію Відділів і нині — в п'ятнадцяту річницю існування „Самопомочі" — маємо 18 чинних, добре зорганізованих Відділів з 10-тисячним членством, свідомим своєї місії для збереження національної субстанції.

Діяльність тих Відділів іде в різних напрямах залежно від місцевих потреб і обставин: чотири Відділи ведуть курси українознавства, три Відділи опікуються діточими садками в Німеччині і Австрії, два Відділи піддержують українські бурси в Польщі, а заходом усіх Відділів щороку переводиться Зеленосвяточну Збірку, яка за тих п'ятнадцять літ принесла суму 97 тисяч долярів і в цілості перейшла в розпорядження наших Європі.

Згуртовані біля „Самопомочі" наші економісти подбали за організацію кредитової кооперації на базі чартеру „Самопомочі". Члени наших 14 Відділів заснували кредитові кооперативи, що об'єднують коло 13 тисяч членів з 11 мільйонами ощадностевого капіталу, який стоїть до диспозиції української спільноти в ЗДА.

У 1947 р. при заснуванні „Самопомочі" могло фантастично виглядати таке широке плянування діяльности нової еміграції. Отож і нині, може заплановане поширення цієї діяльности може „невіруючого" залякати. А втім, наростають нові проблеми, як наприклад: щораз більше є серед нас сепарованих подруж, розбиті родини, а в результаті занедбані а то й покинені діти, яким треба забезпечити опіку в українському сиротинці. Дотепер існуючий одинокий український сиротинець не вистачає. Ще більше пекучою справою є створення домів для старших самітних осіб. Ці проблеми, хоч які важкі, мусять знайти розв'язку. При тісній співпраці з своїми кредитівками і при допомозі збоку обезпеченевих братських Союзів, в першій мірі Українського Народного Союзу, неодному нашому Відділові вдалось перебороти фінансові труднощі з купном дому. Чому не використати цього досвіду при закупні домів для старших, самітніх осіб чи для сиротинця?

Такі рефлексії насуваються напередодні З'їзду Делеґатів, де представники Відділів „Самопомочі" об'міняються поглядами свого членства на різні важливі сторінки діяльности „Самопомочі в найближчій майбутності.

О. Гладишовський

Загальні Збори 10-го Відділу ОДВУ

5-го березня відбулися звичайні загальні збори 10-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку. Управа дала звіт з діяльности за попередній діловий рік. Стверджено, що праця в Т-ві була задовільна та обговорювано справу поширення та поглиблення праці в біжучому діловому році. Зокрема кладено натиск на повне наладнання співпраці з братніми організаціями. Вибрано нову управу в такому складі: Роман Крупка — голова, Іван Вуйків — містоголова, Микола Андрейко — секретар, Петро Кіра — касир, Степан Селешко — фінансовий реф., Іван Ящишин — реф. визвольного й одноцентового фонду, Іван Мединський — господар, Михайло Колодій — прес. і культ.-освітній реф., Іван Яремчук — член управи й представник місячника „Самостійна Україна". До Контрольної Комісії вибрані: д-р Богдан Левицький — голова, Степан Стецик і Степан Салик — члени. Вибрано також представників на конвенцію УКК, до Об'єднаного Комітету міста Ню Йорк та до Т-ва Прихильників УНР.

М. К.

● **Українська Вільна Академія Наук у ЗДА** влаштовує наукове засідання Мистецької кураторії спільно з Історичною Секцією з доповіддю д-ра Ігоря Соневицького: „Життєва трагедія Артема Веделя". Засідання відбудеться в неділю 15 квітня 1962 року о 5 год. 30 хв. веч., в будинку Академії 206 Вест 100 вул., Н. Й.

● **Арт.-Маляр Микола Неділко** уладжує під фірмою Об'єднання мистців українців в Америці виставку своїх малярських праць у Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку. Відкриття відбудеться в неділю 15 ц. м. о год 12 впол.

Малій доні Великого Народу — Олі Гнатів

Актон — мала, нічим незамітна місцевість в Канаді, пров. Онтеріо. Всього три тисячі мешканців. Між новоприбулими німці, мадяри, поляки, французи й ще інші. Є й наших українців жмінка. Десять родин усього — поголовно робітники в місцевій гарбарні. І маленька громадка українських дітей.

Нічим незамітний цей Актон, але замітні наші українські діти. Це наш капітал! Це наш скарб, який пропасти не може. Ні для Бога, ні для Народу.

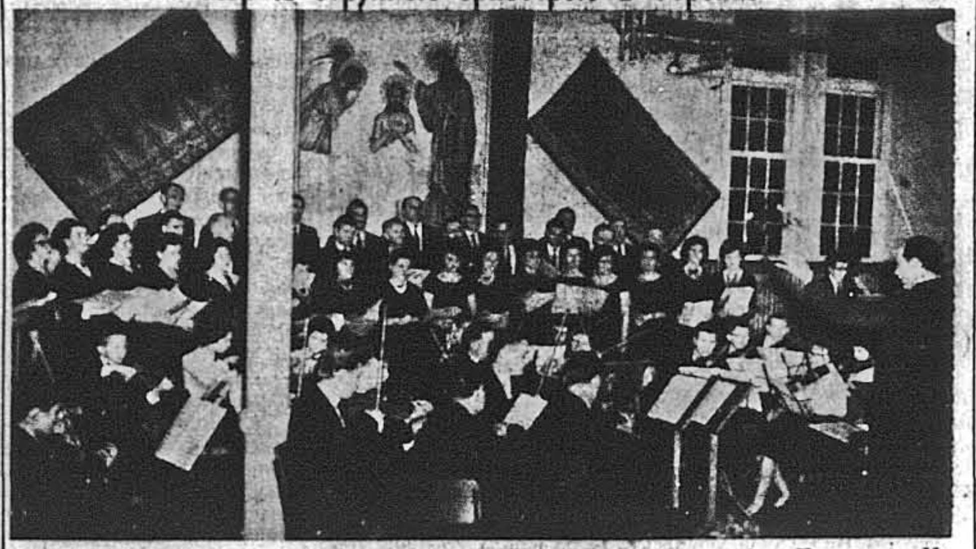
Актон віддалений від Торонта, центру нашого релігійного й народного життя 42 милі. Рідко туди хтось з Торонта заглядає. Ні своєї церкви, ні школи тут немає. Раз у місяць відправляється тут в місцевій канадійській церкві наше Богослуження. А після цього навчання релігії нашого обряду. Впоювання в молоденькі дітові душі й серця любови до всього, що святе, що рідне. Чи багато можна за тих кільканадцяти разів в році навчити? Була тут кілька місяців наша рідна школа, але вдержатися не могла. Всього десятеро дітей. Батьки зрозуміли, що самі мусять вчити своїх дітей українського письма і і „українознавства".

Я мав щастя бути свідком в одній хаті такої науки. На батькових колінах дитина. Пальчиком водить по книжці й за татусем читає. А батько? Звичайний робітник. Після важкої праці у фабриці не забуває на те, що Україну будувати слід зачинати від своєї власної хати. Від своєї дитини!

Ця дитина вже багато навчилася. Вже й до своєї бабусі в Україні сама листочки пише. В сусідньому Гвелфі під час Першолистопадового торжества вже й деклямувала. А з нею й другі актонські діти як Васильки і інші. І цього року в літньому таборі „Веселці" була, на тлі могили Шевченка, великого Батька нашого Народу своїми віршиками прославляла. Щоб Оля не забувала, яких славних Батьків вона доня, виповнюю свою обітницю й посилаю для неї передплату на „Веселку" на 1962-ий рік. Цілий рік вона — ця „Веселка" до неї приходитиме. На її ім'я. І з неї вона сама й інших вчитиме, як Бога і Його доньку — Україну любити.

Емер.

Хор із струнною оркестрою в Торонто

На світлині — мішаний хор із струнною оркестрою, існуючі при церкві св. Николая та Музичному Інституті ім. Лисенка в Торонто, Канада. Струнна оркестра Музичного Інституту в Торонто нагадує подібну оркестру, засновану проф. Цісиком у Ню Йорку. Недавно цей церковний мішаний хор разом із струнною оркестрою Музичного Інституту давали з великим успіхом великий Різдвяний концерт.

Подяка українському громадянству

Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) цією дорогою складає щиру подяку всім тим численним українським громадянам і організаціям в ЗДА, які в різний спосіб висловили зорганізованому в системі СУСТА українському студентству признання за успішне ознайомлення американської академічної молоді з колоніяльним гнобленням і визиском українського народу комуністичною Росією, що було переведене під час симульованої студентами 93-ох американських коледжів і університетів Генеральної Асамблеї ОН 25-го березня ц. р. в Ню Йорку. Як вже повідомляли „Свобода" та „Юкрейніен Віклі" з 24, 27 і 28 березня та 3-го квітня ц. р., делеґація СУСТА офіційно репрезентувала там Україну.

Слід відмітити, що це не перший осяг, який вийшов з ініціятиви СУСТА. Найважливішим з осягів є, безперечно, проєкт уфундування першої постійної катедри українознавства на американському університетському терені. Правда, цей осяг є покищо частинним, бо зібрано лише 50,000 долярів готівкою із загальної суми 350,000 долярів, потрібну на уфундування катедри. Але це ніяк не применшує далекосяжних наслідків і користей з існування такої катедри для всенародної справи, тим більше, що акція збірки фондів на катедру продовжується аж до успішного її завершення. Важливим є ще й той факт, що всі авторитетні українські чинники на терені ЗДА схвалили проєкт катедри і морально піддержують його.

Тому найкраща моральна винагорода, признання і заохота до дальшої праці на громадському полі для тих, що трудяться для справи катедри українознавства, наступлять тоді, коли всі українські громадяни і організації, до яких звернулися або звернуться представники Фонду Катедри Українознавства (ФКУ), стануть негайно стодоляровими фундаторами катедри. Підкреслюємо слово негайно, бо недавня заява державного секретаря Діна Раска, що Україна це частина історичної Росії, ще й ще раз вказує на те, що найбільш невідкладною і необхідною річчю для української справи під теперішню пору є заснування першої катедри української загальної історії чи культури, яка в науковий спосіб і з авторитетом американського університету, якого вона стане складовою частиною, могла б доказати т. зв. „експертам" державного департаменту, що вони грубо помиляються і що своїм незнанням історичних фактів і процесів в Україні шкодять інтересам і безпеці ЗДА та принципам свободи і незалежности, покладеним в основу вільного світу.

Тим українським громадянам і організаціям, які бажали б заощадити труду представникам ФКУ, рекомендуємо висилати свої стодолярові фундаторські датки безпосередньо на адресу ФКУ.

Ukrainian Studies
Chair Fund, Inc.
302 West 13th Street
New York 14, N.Y.

Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки

Уряд пропонує продовжити допомогу безробітним

Вашингтон. — Президент Кеннеді 10-го квітня ц. р. вніс до Конґресу пропозицію продовжити на один рік допомогу для безробітних, які вже її вичерпали. Президент при цій нагоді пригадав, що він звертався вже до Конґресу про постійну допомогу для безробітних, але знаючи, що конґресові комісії мають багато праці і не зможуть зараз зайнятися тим законопроєктом, то Президент просить про продовження закону, який закінчився з 1-им квітня ц. р., і який дозволяв діставати допомогу для безробітних тим робітникам, які вже вичерпали федеральну допомогу, бо були довший час без праці. Президент звертає увагу, що продовження допомоги не буде обтяженням для федеральної скарбниці, бо на цю ціль Конґрес ухвалив був окремий податок у висоті чотирьох десятих одного відсотка. Той податок до соціяльного забезпечення мав би бути продовжений ще на один рік, це значить до кінця 1963-го ркоу.

Канадійський бюджет на 1963-ий рік становить $6,211,594.000

Оттава. — Міністер фінансів Донелд Флемінґ повідомив, що ферeральний бюджет на 1963-ий рік становитиме — $6 211 594 000. Деякі пункти бюджету ще не є узглядненi в бюджетовому проєкті, тому можна передбачати, що федеральний бюджет дійде до 7-ох більйонів долярів. Міністер фінансів мусітиме значно збільшити податки, щоб знов не мати дефіциту в найближчому році, який в останніх п'ятьох роках становить вже більше, як $2 більйони. Цьогорічний дефіцит є найбільшим дефіцитом під час миру. Дефіцит є більший від того, який передбачав Флемінґ, бо уряд мусів заплатити $82 мільйони на допомогу фермерам, та $40 мільйонів на непередбачені видатки на оборону.

Едвард МекКормек вияснив своє становище до кандидатури Едварда Кеннеді

Вашингтон. — Як відомо за номінацію на демократичного кандидата на сенатора в стейті Массачусетс змагаються представники двох впливових родин в тому стейті: МекКормеків і Кеннеді. Стейтовий головний прокуратор Едвард МекКормек зголосив перший свою кандидатуру. Він є небожем спікера Палати Репрезентантів Джана МекКормека. Після нього свою кандидатуру зголосив наймолодший брат Президента, заступник прокуратора в Бостоні — Едвард Кеннеді. Едвард МекКормек заявив, що справу кандидатури має вирішити стейтова демократична конвенція. Коли вона вирішуватиме цю проблему без впливу президента Кеннеді або головного прокуратора Роберта Кеннеді, то Едвард МекКормек прийме її рішення. Коли б було інакше, і члени конвенції були б під натиском Президента або головного прокуратора, тоді МекКормек відкличеться до виборців, які у правиборах мали б вирішити, хто має бути демократичним кандидатом на сенатора, що його займав Президент.

Короткі вісті

● **100.000 японських** вуглекопів застрайкували після того, як розбились переговори про підвищення їх винагороди. Японські вуглекопи домагаються також модернізації копалень вугілля із більшими засобами безпеки проти тамошніх катастроф.

● **В Альжирі** військовий суд засудив на 20 років в'язниці одного французького юнака за застрелення на вулиці одного — цілком йому незнайомого — араба. Свідками того вбивства були два вояки, а в кишені вбивника знайдено „наказ" вбити того чоловіка, виданий так званим екзекуційним відділом Тайної Військової Організації французьких фанатиків-екстремістів. Вбивник заперечив, наче б це він стріляв: мовляв, його „переплутано" з іншим юнаком, а наказ вбивства — це „пропаґандивна летючка".

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 15-го КВІТНЯ 1962:

ГЕМПСТЕД, Р. Ай. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 327, в год. 3:00 по пол., в церковній залі. Цього ж дня рано, в год. 11:30, зараз після великої Служби Божої буде спільна знимка всіх членів Відділу, до якої просимо всіх членів явитися. — А. Копистянський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Любов", Від. 45 в Клюбі Укр.-Амер. Горожан, при Franklin St., від год. 12:00 до 1:30 по пол. Просимо членів явитися і вирівняти вкладки. Крім цього, на Зборах буде справа проєктів на 25-ту Конвенцію УНСоюзу. — М. Сеник, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Перші Квартальні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 206, в год. 1:00 по пол., в парафіяльній залі, під ч. 74 Геррис Еве. На цих Зборах буде звіт Контрольної Комісії й інші важні конвенційні справи. — Є. Тепер, фін. секр.

БОФФАЛО, Н. Й. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 127, в год. 11:30 перед полуднем, в церковній залі, при Філмор і Онейда вул. — Управа Відділу урядує кожної неділі у вищезгаданому часі й місці. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні Збори Б-ва св. Василія, Відд. 339, в год. 3:00 по пол., в домі Укр. Громади, при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься всіх членів прибути і вирівняти членські зобов'язання. — С. Лупацій, секр.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. — Передконвенційні Ширші Сходини, Відд. 385, в год. 4:00 по пол., в залі школи ,при церкві св. Константина. Тому, що ми маємо багато справ до вирішення в присутності більшої кількости членів, участь усіх є обов'язкова. — Г. Папіж, рек. секр.

СТЕМФОРД, Конн. — Збори Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 350, в год. 2:00 по пол., в УНДомі, при 60 Канал вул. Ці Збори відбуваються тиждень скоріше з огляду на Свята Христового Воскресення. — Т. Фінів, секр.

АКРОН, Огайо. — Збори Б-ва Сош. Св. Духа, Відд. 295, зараз по другій Службі Божій, в новій церковній залі, під ч. 1866 Brown St. Ці Збори відбуваються скоріше з причини Свят Воскресення Христового. — В. Пулк, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 75, в год. 1:00 по пол., в залі УНДому, при Мартін вулиці. Проситься членів прибути на Збори та заплатити свої вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, в год. 1:30 по пол., в церковній залі. — В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Б-ва св. Йосафата, Від. 217, в год. 2:00 по пол. в Укр. Амер. Клюбі, в малій залі, нагорі. Проситься членів прибути на час. — В. Колданський, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори С-ва Преч. Діви Марії, Відд. 112, в залі церкви св. ап. Петра і Павла, по 2-ій і 3-ій Службі Божій. Проситься членів прибути на Збори. — Анна Шмуцок, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 42, в год. 2:00 по пол., в УНДомі при 237 Hope Ave. — В. Марущак, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 182, в год. 2:00 по пол., в залі Укр. Прав. Церкви, при 45-47 Hope Ave в Пассейку, Н. Дж. — М. Філь, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, в год. 2:00 по по., в домі Союзу в Ранітані, Ню Джерзі. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Іван Гнідь, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 175, в год. 1:00 по пол., в залі УНДому, при Мартін вул. — С. П. Крупка, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292, в год. 1:30 по пол., в УНДомі. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 104, точно в год. 2:00 по пол., в УНДомі. Проситься усіх членів прибути на ці Збори. — Г. Мисак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори С-ва Розд. Пресв. Богородиці, Відд. 38, в год. 4:30 по пол. Просимо членкинь прибути на Збори на час. — С. Гунька, секр.

ВЕТЛЕГЕМ, Па. — Місячні Збори Б-ва св. Димитрія, Від. 288, в год. 11:00 перед пол., в церковній залі. — Д. Мушастий, секр.

ВАЛТІМОРЕ, Мд. — Місячні Збори Б-ва Пресв. Тройці, Відд. 320, в год. 1:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі, при 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час та вирівняти свої залеглості. — І. Малко, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Збори Т-ва „Подільська Січ", Відд. 8, в церковній залі, при Чеснут вул., в год. 2:30 по пол. Просимо явитися на Збори з проєктами на 25-ту Конвенцію УНСоюзу. — В. Маншзій, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Від. 83, в год. 12:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі, при 847 Френклін вул. Проситься довгуючих членів обов'язково вирівняти залеглості. — С. Гавриш, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Побір місячних вкладок Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 16, в год. 12:00 впол., в Українській Централі, при 180 Вільям вул. Управа Відділу просить всіх членів прибути на Збори, з огляду на ряд важливих справ. — В. Салабун, секр.

КУРТІС БЕЙ, Мд. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра й Павла, Відд. 81, в год. 2:00 по пол., в церковній залі, де звичайно. Ці Збори відбудуться скоріше, з огляду на Свята Воскресення Христового в дні 22-го квітня. Просимо всіх довгуючих членів вирівняти свої залеглості до Відділу. — А. Блавацк, секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. — Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 59, в УНДомі, під ч. 500 Галет вул., точно в год. 2:00 по пол. Взивається всіх членів прибути на час. Довгуючих членів проситься вирівняти залеглості. Членські вкладки треба вплачувати на початку місяця. Хто бажає підвищити свою асекурацію чи вписатися в члени УНСоюзу, може це зробити зараз. — Управа.

ГАРТФОРД, Конн. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 277, в Укр. Амер. Горожанському Клюбі, в год. 3:00 по пол. Подається до відома членам Каси Хворих, що згідно з ухвалою Заг. Зборів Каса Хворих з днем 18-го лютого 1962 р. збільшені допомоги будуть виплачені членам лише за час перебування в лічниці, про що повідомлено членів окремими обіжниками. До Комісії Каси Хворих вибрано на 1962 р.: голова — Я. Нестерук, секр. — І. Селеман, В. Дерлиця, В. Василенко і Я. Гук — члени. Для вигоди членів секретар Відділу приймає вкладки, уділяє інформації і вписує нових членів в суботи і неділі, від 3-7 год. веч. в третьому і четвертому тижні кожного місяця, в будинку Укр. Клюбу. — Управа.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Місячні Збори Т-ва „Любов", Відд. 370, в год. 11:45 перед пол. Секретар і касир Відділу будуть збирати вкладки від членів від год. 8:30 рано, зараз по закінченні першої відправи, в шкільній залі, ч. 1. Просимо прибути на Збори, з огляду на важливість деяких справ, які треба полагодити спільно. — В. Гіна, секр.

● **До Ню Йорку** прибув віденець д-р Фред С. Шварц який хоче зорганізувати цього літа протикомуністичну школу в цьому місті. Він припинив свою практику хірурга і присвятився боротьбі проти комунізму, яку веде вже від 1955-го року.

Посмертна згадка

ОЛЕКСА ПАПИК — довголітній член 204 Відд. УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й., помер 10 квітня 1962 року. Покійний народився 1898 р., в селі Нагорянки, пов. Бучач. Полишив у смутку дружину Марію, та доньку Ольгу. Похорон відбудеться в суботу, 14-го квітня 1962 р., в год. 9:00 рано, з пох. заведення Брощак, 525 Ист. 6-та вул. в Ню Йорку, на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. — В. Й. П.!
В. Гасій, секр.

ТАРЗАН, ч. 4822. Знахар щось дав Джюні...

Собіто видав команду, і в'язні вибрали для себе посудини.

І тоді, потаємно, знахар передав Джюні Лейвер схований предмет.

Цей таємничий рух не був спостережений, і тепер „змагуни" зачали пити.